

siejszego Patrona na jego drogach: od rodzinnego Rostkowa poprzez Wiedeń do Rzymu. Wbrew kochającym rodzicom wybrał konsekwentnie „to, co należy do Ojca” nas wszystkich. A to musiało go z pewnością kosztować wiele.

Nie jesteśmy już w wieku Kostkowym, nie jego walki są naszym udziałem, ale wzór niepodzielnego oddania Panu obowiązują również i nas. Nieustanne odpowiadanie charyzmatowi powołania — kapłańskiego czy nadto jeszcze i zakonnego — wymaga stałego potwierdzenia podjętych raz decyzji: „Uczyniwszy na wieki wybór, każdej chwili wybierać muszę” (Jerzy Liebert). Służba niepodzielnym sercem jest trudna, ale możliwa. Suponuje stałą metanoję, ale jest ona radosnym powracaniem do Tego, który nas „pierwszy umiłował” i godzien jest kochania sercem niepodzielnym.

Kraków—Tyniec

O: AUGUSTYN JANKOWSKI OSB

Ks. Tadeusz Matras

XXII SYMPOZJUM BIBLISTÓW POLSKICH — TARNÓW 1985

W dniach 17—18 września 1985 r. Tarnowskie Seminarium Duchowne gościło uczestników XXII Sympozjum Biblistów Polskich. Sympozjum nabrało szczególnego wyrazu dla Tarnowa, gdyż odbywało się niemal w przededniu rozpoczynających się uroczystości jubileuszu dwusetnej rocznicy istnienia diecezji tarnowskiej. W seminaryjnym gmachu gości podejmował ks. dr Stanisław Rosa — rektor Instytutu.

Sympozjum zainaugurowano Mszą św. koncelebrowaną w kaplicy seminaryjnej, za zmarłych biblistów, pod przewodnictwem ks. bpa dra Jerzego Ablewicza — ordynariusza tarnowskiego. Podczas Eucharystycznej Ofiary ks. Biskup wygłosił homilię, w której starał się nakreślić zadania biblistów, szczególnie powołanych do pieczy nad Słowem Boga zawartym w Piśmie św., pochylenia się z czcią nad nim oraz z szacunkiem i godnością przekazania go ludowi w zrozumiałej formie. Zwrócił również uwagę na potrzebę stwarzania duchowej więzi, niemal duchowego pokrewieństwa, pomiędzy nauczającym Słów Boga a uczniem.

Obrazy otworzył przewodniczący Sekcji Biblistów o. prof. dr hab. Hugolin Langkammer OFM. Powitał ks. Biskupa Ordynariusza, podziękował mu za przewodnictwo w koncelebrze i homilię oraz za zaproszenie biblistów do Tarnowa. Następnie wyraził radość z powodu wyniesienia niektórych członków Sekcji do godności kościelnych i naukowych. O. prof. dr hab. Augustyn Jankowski OSB, konsultor Papieskiej Komisji Biblijnej, został benedyktowany opatem zakonu benedyktynów w Polsce. Trzech biblistów: ks. doc. dra hab. Henryka Muszyńskiego z Pelpina, ks. dra Adama Odzimka z Sandomierza i ks. dra Ryszarda Karpińskiego z Lublina — Stolica Apostolska podniosła do godności biskupich i zamianowała biskupami pomocniczymi. Ks. prof. dr hab. Jan Szlaga został wybrany prorektorem KUL-u, a ks. prof. dra hab. Józefa Homerskiego wybrano dziekanem Wydziału Teologicznego tegoż uniwersytetu w Lublinie. Ks. doc. dr hab. Jerzy Chmiel został wybrany dzieka-

nem Wydziału Teologicznego w Krakowie, zaś ks. prof. dr hab. Józef Kudasiewicz — kierownikiem Studium Nauk Biblijnych KUL-u.

Przewodniczący Sekcji złożył wszystkim gratulacje i najlepsze życzenia, by ich posługiwanie na powierzonym stanowisku przyniosło jak najobfitsze plony dla Kościoła i nauki teologicznej w Polsce.

O przewodnictwo w sesji poprosił ks. Biskupa Ordynariusza, a na sekretarzy spotkania powołał ks. dra hab. Tomasza Jelonka (Kraków) i ks. lic. Stanisława Hałasa SCJ (Stadniki).

Ks. bp J. Ablewicz w kilku zdaniach powitał gości akcentując spotkanie jako szczególny wyraz dla diecezji tarnowskiej świętującej jubileusz pod hasłem „Chrystus teraz i na wieki”. Ponieważ u podstaw życia diecezji stanęli kiedyś benedyktyni, nadając pewien stygmat temu życiu, stąd szczególny wyraz serdeczności skierował pod adresem o. opata A. Jankowskiego OSB.

W pierwszym dniu przed południem referaty wygłosili: ks. prof. dr hab. Jan Łach (Warszawa): *Obowiązek pojednania i miłości (Mt 5, 43—48)*; ks. dr Andrzej Strus SDB (Łądy): *Rozwój prorocтва o Emmanuelu jako przykład hermeneutyki wewnątrzbiblijnej w Starym Testamencie*; o. prof. dr hab. Wiesław Rosłon OFMConv (Warszawa): *Problem życia w księdze Psalmów*. Po południu z referatami wystąpili: ks. doc. dr hab. Stanisław Mędała CM (Warszawa): *Formy interpretacji Biblii w judaizmie okresu międzytestamentalnego*; s. dr Ewa Józefa Jezierska OSU (Wrocław): *Motyw śmierci i zmartwychwstania z Chrystusem według Flp 3, 10*; ks. dr Andrzej Szewcziw (Gorzów Wlkp): *Soteriologiczny aspekt terminu akouo w Listach św. Pawła*.

Ks. J. Łach w swoim referacie starał się wykazać, jaką funkcję pełni i jaką przekazuje treść Chrystusowy logion wypowiedziany w kazaniu na górze o miłości nieprzyjaciół. Wbrew wielu opiniom, jako integralnie związany z całością perykopy, wyraźnie wskazuje, że przykazanie miłości nieprzyjaciół ma uzasadnienie w stwierdzeniu „Bądźcie doskonałymi jak wasz Ojciec niebieski”. Logion Mt 5, 48 stawia chrześcijanom za wzór doskonałość Ojca niebieskiego ucieleśnioną w Jezusie Chrystusie — Synu Bożym.

W referacie ks. A. Strusa podjęto próbę zwrócenia uwagi na warianty tekstowe, jakie zawiera perykopa Izajaszowa 7, 10—17 oraz jej funkcję znaczeniową na przestrzeni czasu od VIII wieku przed Chrystusem do pism kumrańskich. Istotnym było stwierdzenie Referenta, że w tajemniczym Emmanuelu spełnia się zbawcza interwencja Boga mająca związek z domem Dawida.

O. W. Rosłon podjął analizę metafor zbawczych w Psalmach stwierdzając, iż u ich podstaw znajduje się zawsze problematyka życia. Pełnia zaś tego życia leżała u fundamentów zbawczej misji Chrystusa. Referent starał się wykazać, że zbawienie w księdze Psalmów stanowi wynik działania Boga i świadomych wysiłków ludzi podejmowanych w ramach wybranej społeczności dla ocalenia, przedłużenia i wzbogacenia ludzkiego życia, a w ostateczności do uzyskania pełni życia w zjednoczeniu z Bogiem.

Ks. St. Mędała dokonał spojrzenia na formy interpretacji Biblii w judaizmie okresu międzytestamentalnego, ukazując trzy fazy wyjaśniania tekstu biblijnego w tym czasie: egzegezę, teologię i żywą tradycję. Podejmowana w referacie próba klasyfikacji form interpretacyjnych ukazała środowiska, w których one powstawały: kultowe (świątynne i synagogalne), powstających szkół oraz pobożności prywatnej. W oparciu o aktualną dokumentację i stan badań Autor próbował zweryfikować zależność form interpretacyjnych Biblii od charakteru wspólnoty religijnej.

Ciekawą interpretację tekstu Flp 3, 10 podała s. E. Jezierska, ukazując motyw Pawłowej teologii o życiu człowieka wierzącego i ochrzczonego, partycypującym w śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa, będącego udziałem w zmartwychwstaniu do życia łaski w ziemskim pielgrzymowaniu, by po paruzji w pełni żyć z Jezusem w chwale.

Wreszcie w ostatnim referacie w tym dniu ks. A. Szewciw mówił o roli posłuszeństwa w Jezusowym orędziu, znajdującym swój wyraz w konkretnym działaniu Syna Bożego zgodnie z wolą Ojca, stając się posłuszny aż do śmierci na krzyżu. W ujęciu św. Pawła posłuszeństwo oznacza stałą gotowość człowieka do realizowania misji zleconej przez Boga. Odzwierciedla zatem życie człowieka zjednoczonego z Bogiem.

Pierwszy dzień obrad bibliści zakończyli nabożeństwem eucharystycznym i konferencją ascetyczną wygłoszoną przez ks. prof. dra hab. Stanisława Grzybka (Kraków) na temat odpowiedzialności za owocowanie Słowa Bożego w życiu każdego człowieka.

Drugi dzień sesji, w uroczystość św. Stanisława Kostki, rozpoczęto Mszą św. w kaplicy seminaryjnej, koncelebrowaną pod przewodnictwem o. opata prof. dra hab. Augustyna Jankowskiego OSB (Kraków—Tyniec). Podczas Mszy św. o. Opat wygłosił homilię na temat *Niepodzielnie oddany Panu*.

Referaty w tym dniu wygłosili: ks. lic. Stanisław Hałas SCJ (Stadniki): *Oryginalność koncepcji odrodzenia według 1 P (1 P 1, 3. 23)*; ks. dr Henryk Lempa (Wrocław): *Badania nad Apokalipsą św. Jana we współczesnej biblistyce polskiej*. Ponadto ks. dr Michał Bednarz (Tarnów) przekazał komunikat: *Ks. Walery Serwatowski — biblista seminarium tarnowskiego*.

Z powodu nieobecności referentów nie wygłoszono dwóch zapowiedzianych referatów: ks. bpa doc. dra hab. Henryka Muszyńskiego (Warszawa): *Główne kryteria hermeneutyczne w Konstytucji Dei Verbum* oraz ks. prof. dra hab. Jana Stępnia (Warszawa): *Przybrane synostwo Boże (Rz 7, 8) — Z duchowości św. Pawła*.

Wielki wzrost zainteresowań Listem św. Piotra w ostatnich czasach skłonił ks. St. Hałasa do przeanalizowania trudnego problemu odrodzenia do życia chrześcijańskiego. Analizę powyższego tematu ujął w czterech punktach: wyraźnego stwierdzenia faktu odrodzenia nas przez Boga, użycia rzadkiego czasownika *anagennan*, zmartwychwstania Chrystusa jako narzędzia tego narodzenia oraz dynamicznej koncepcji odrodzenia.

Ks. H. Lempa w przystępnej ale zarazem bardzo wnikliwej analizie przedstawił stan badań nad Apokalipsą św. Jana podjętych przez polskich biblistów po drugiej wojnie światowej. Wykazał w nim wkład i osiągnięcia współczesnego pokolenia biblistów w naszym kraju nad najbardziej tajemniczą i trudną księgą Nowego Testamentu, w formie przekładów i komentarzy oraz w zakresie egzegezy i teologii księgi. Stwierdził, że o ile we wcześniejszym okresie badań dominowała problematyka historyczno-literacka, ostatnie czasy przyniosły szereg opracowań głównie tematów egzegetyczno-teologicznych.

Komunikat ks. M. Bednarza sięgnął do bardzo ważnego i aktualnego problemu, wydobycia z zapomnienia i ukazania sylwetek ludzi, którzy cichą i żmudną pracą kładli zręby pod współczesną biblistykę polską. Ks. W. Serwatowski jako wykładowca Pisma św. w Seminarium Duchownym w Tarnowie był inicjatorem odnowy w zakresie biblistyki polskiej w XIX wieku. Przyczynił się również swoimi dziełami do kształtowania umysłowości i duchowości księży w kraju rozdartym przez rozbiory.

Tak w pierwszym jak również w drugim dniu sympozjum ożywiona dyskusja nad referatami wniosła wiele uzupełnień i nowych treści z zakresu hermeneutyki, egzegezy i teologii biblijnej. Postulowano w niej

ponadto prezentowanie podczas sesji różnych, często zapomnianych bibliotów polskich oraz osiągnięć naszej bibliistyki w ostatnich czasach. Proponowano zapraszanie na sympozja zagranicznych gości, a młodych adeptów bibliistyki zachęcano do prezentowania opracowanych przez siebie też rozpraw naukowych.

W związku z dwudziestolecie zakończenia Vaticanum II zgłoszono wnioski z propozycją przekazania ich do Episkopatu Polski, o utworzenie Komisji do dialogu z Żydami oraz o powołanie Stowarzyszenia Apostolatu Biblijnego.

Uczestnicy symposium przesłali telegramy do Ojca Świętego, Prymasa Polski, Przewodniczących: Rady Naukowej i Komisji ds. Nauki Katolickiej Episkopatu Polski oraz biskupa nominata R. Karpińskiego.

Ustalono, że następne symposium odbywać się będzie w Śląskim Seminarium Duchownym w Katowicach.

W sesji brało udział 69 bibliotów z różnych ośrodków naukowych w Polsce.

Dwudniowe Symposium Bibliotów Polskich zakończono spotkaniem w domu biskupim, na które zaprosił uczestników sesji Ordynariusz diecezji tarnowskiej.

Kraków

KS. TADEUSZ MATRAS

Lista uczestników symposium

1. ks. Roman Bartnicki — 00-498 Warszawa, Książęca 21
2. ks. Michał Bednarz — 33-100 Tarnów, Plac Katedralny 6
3. ks. Tadeusz Brzegowy — 33-100 Tarnów, Kapitulna 2
4. ks. Oswald Bulka — 40-066 Katowice, Mikołowska 32
5. ks. Jerzy Chmiel — 31-003 Kraków, Podzamcze 8
6. ks. Edward Chmura — 37-700 Przemyśl, Zamkowa 5
7. ks. Michał Czajkowski — 00-132 Warszawa, Grzybowska 16 — 22/912
8. ks. Stanisław Czyż OMI — 64-211 Obra, Szkolna 12
9. ks. Jan Flis — 22-160 Rejowiec Lubelski, Kościuszki 64
10. ks. Janusz Frankowski — 03-709 Warszawa, Sierakowskiego 10/8
11. ks. Andrzej Gieniusz CR — 96-121 Radziwiłłów Mazowiecki, Bartniki 165
12. ks. Marian Gołębiowski — 87-800 Włocławek, Prymasa Karnkowskiego 3
13. ks. Stanisław Grzybek — 30-066 Kraków, Beniowskiego 39
14. ks. Stanisław Hałas SCJ — 32-422 Stadniki 81
15. ks. Teofil Herrmann CM — 66-203 Jordanowo, Gościkowo — Paradyż
16. ks. Józef Homerski — 20-039 Lublin, Nowotki 7
17. ks. Jan Jachym — 91-038 Łódź, św. Antoniego 4
18. o. Augustyn Jankowski OSB — 30-375 Kraków, Benedyktyńska 37/39
19. ks. Tomasz Jelonek — 31-127 Kraków, Kochanowskiego 3
20. s. Ewa Józefa Jezierska OSU — 50-140 Wrocław, Plac Nankiera 16
21. ks. Franciszek Józwiak — 87-800 Włocławek, Prymasa Karnkowskiego 3
22. ks. Adam Kończak — 27-600 Sandomierz, Żeromskiego 6
23. ks. Andrzej Kowalczyk — 83-000 Gdańsk-Pruszcz, Wojska Polskiego 37
24. ks. Roman Krawczyk — 08-110 Siedlce, Świerczewskiego 64/4
25. ks. Józef Kudasiewicz — 20-039 Lublin, Nowotki 7
26. ks. Stanisław Kulesza — 09-400 Płock, Abpa Nowowiejskiego 2
27. o. Hugolin Langkammer OFM — 20-039 Lublin, Nowotki 7
28. ks. Wiesław Lauer — 80-834 Gdańsk, Św. Ducha 58
29. ks. Roman Lebedziuk CR — 30-645 Kraków, Szkolna 4
30. ks. Paweł Leks SCJ — 32-422 Stadniki 81

31. ks. Henryk Lempa — 50-328 Wrocław, św. Idziego 4/6
32. ks. Józef Lisiak SAC — 05-850 Ozarów Mazowiecki, Ołtarzew, Kilińskiego 20
33. ks. Tadeusz Loska SJ — 30-250 Kraków, Zaskale 1
34. ks. Jan Łach — 01-842 Warszawa, Reymonta 10/238
35. ks. Michał Magda SVD — 14-520 Pieniężno, Kolonia 19
36. ks. Tadeusz Matras — 31-058 Kraków, Stradomska 4
37. ks. Stanisław Mędała CM — 00-047 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 3
38. ks. Jan Ochliński SVD — 14-520 Pieniężno, Kolonia 19
39. ks. bp Adam Odzimek — 27-600 Sandomierz, Ściegiennego 2
40. ks. Ludwik Olszewski — 17-312 Drohiczyn n. Bugiem, Kościelna 10
41. ks. Antoni Paciorek — 33-100 Tarnów, Janka Krasickiego 6
42. ks. Tadeusz Paprocki — 15-077 Białystok, Warszawska 46
43. ks. Leonard Pawlik FDP — 98 Zduńska Wola, Łaska 88
44. ks. Stanisław Pisarek — 40-050 Katowice, Gen. Zajączka 2
45. ks. Bogdan Ponizy — 60-830 Poznań, Krasińskiego 11/2
46. ks. Stanisław Potocki — 37-700 Przemyśl, Zamkowa 5
47. ks. Władysław Przybyś — 38-300 Gorlice, Plac Kościelny 1
48. ks. Jan Kanty Pytel — 60-348 Poznań, Skarbka 23/1
49. o. Józef Wiesław Rosłon OFMConv — 00-225 Warszawa, Zakroczyńska 3
51. ks. Ryszard Rumianek — 00-322 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 52/54
52. ks. bp Edward Samsel — 18-400 Łomża, Sadowa 3
53. ks. Piotr Skucha — 25-013 Kielce, ul. Świerczewskiego 27
54. o. Stanisław Stańczyk CSsR — 33-170 Tarnów-Tuchów, Wysoka 1
55. ks. Andrzej Strus SDB — 99-300 Kutno-Woźniaków
56. ks. Edmund Strycharz TChr — 61-120 Poznań, Lubrańskiego 1a
57. ks. Stanisław Strzelicki — 15-057 Białystok, Bolesława Chrobrego 10/65
58. ks. Andrzej Suski — 09-400 Płock, Abpa Nowowiejskiego 2
59. ks. Andrzej Szewciw — 66-203 Jordanowo, Gościkowo-Paradyż
60. o. Andrzej Wielgus CSsR — 33-170 Tarnów-Tuchów, Wysoka 1
61. ks. Henryk Witczyk — 25-013 Kielce, Świerczewskiego 27
62. ks. Stanisław Włodarczyk, 42-200 Częstochowa, św. Barbary 43
63. ks. Bernard Wodecki SVD — 14-520 Pieniężno, Kolonia 19
64. ks. Marian Wolniewicz — 61-109 Poznań, Mieszka 1 9
65. ks. Stanisław Wysocki — 18-400 Łomża, Sadowa 3
66. ks. Jan Załęski — 03-131 Warszawa, Mehoffera 2
67. ks. Edward Zawiszewski — 83-130 Pelplin, Plan Mariacki 7
68. ks. Zdzisław Zdebski — 32-860 Czehów, Ziota
69. ks. bp Wojciech Ziemia — 10-516 Olsztyn, Bema 2